

Hyvinvointitilinpäätös vuodelta 2023

SIVLA 12.03.2024 § 19

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 6§) mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 6§) mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.

Liitteenä lain edellyttämä vuosittainen raportti kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä vuodelta 2023.

Hyteryhmä on käsitellyt hyvinvointitilinpäätöstä kokouksessaan 29.1.2024.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 23 §

Valmistelija

Tiina Kivinen, sivistysjohtaja, p. 040 538 0031, tiina.kivinen@palkane.fi

Esitys

Varhaiskasvatusjohtaja Juha Forsman

Sivistyslautakunta päättää

- 1) hyväksyä hyvinvointitilinpäätöksen vuodelta 2023 ja
- 2) lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti

KH 25.03.2024 § 40

Hyvinvointitilinpäätöksessä seurataan kunnan asukkaisen terveyttä ja hyvinvointia indikaattoritiedoilla, ja raportoidaan Hyte-työn tavoitteiden ja painopisteiden toteutumista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet on määritelty valtuustokaudeksi kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa 2021-2025. Painopisteet ja tavoitteet ovat:

1. Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia

- Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia
- Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä
- Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä

2. Osallisuus ja vaikuttaminen

- Edistetään sosiaalista osallisuutta
- Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä

3. Turvallinen elinympäristö

- Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta
- Edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi
- Vähennetään päihdeongelmia

4. Vaikuttavat palvelut

- Kehitetään asiakaspalaute-järjestelmien / asiakaskokemusten tulosten hyödyntämistä

Hyvinvointityölle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2023. Kuntastrategian ja hyvinvointisuunnitelman mukaisesti toimialoilla on tehty ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan otettiin hyvinvointitaidot - oppimiskokonaisuus, jonka opetus alkoi elokuussa 2023 kolmas- ja seitsemäsluokkalaisille. Perusopetuksen oppilaille on monipuolisesti tarjolla koulupäivän yhteydessä kerhotoimintaa, johon osallistuminen on ilmaista. Kouluruokailussa on merkittävästi lisätty lihattomia ruokavaihtoehtoja ja vuoden 2023 aikana mahdollistui lihattoman vaihtoehdon valinta kaikille yläkoululaisille ja lukiolaisille.

Luonnon hyvinvointivaikutuksia on hyödynnetty enenevässä määrin varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä nuorisopalveluissa. Kulttuuripalveluiden, neuvolan ja kirjaston yhteistyönä toteutui lukuresepti -toimintamalli, jolla edistetään lukutaitoa.

Liikuntapalveluiden ja teknisen toimen yhteistyönä valmistui esteetön liikunta- ja virkistysreitti Pakanrantaan.

Onkkaalantien perusparannus vuoden 2023 aikana oli merkittävä asia paitsi turvallisuuden, myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. Uudistunut valaistus ja kadunvarren penkit mahdollistavat aiempaa paremmin turvallisen liikkumisen.

Pälkäneen kunnan testamenttivaroilla ja –rahastoilla on tehty aktiivista hytetyötä ikäihmisten palveluissa. Varoilla palkattiin terveysliikuntakoordinaattori määrääjäksi elokuun 2023 alusta. Hänen työpanoksellaan on pystytty merkittävästi lisäämään ikäihmisten liikkumista ja liikkumisen mahdollisuuksia.

Yhteistyö Pirhan kanssa on käynnistynyt erilaisissa yhteistyöryhmissä, joihin Pälkäneen kunta on nimennyt jäseniään. Syksyllä 2023 kunta antoi lausunnon Pirhan valmistelemista hyvinvointisuunnitelmista. Suunnitelmien painotus ennaltaehkäisevään työhön näkyy heikosti tai ei ollenkaan käytännön toiminnassa. Suurin muutos hyvinvointialueuudistuksen myötä Pälkäneen osalta tapahtui opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen vastuulle. Vuoden 2023 aikana palvelut jatkuivat ennallaan niin resurssin kuin työntekijöidenkin osalta.

Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Vuoden 2023 tiedoilla Pälkäne saa lisäosaa 17,20€/asukas (v.2022 15,10€/asukas).

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 19 §

Valmistelija

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi kunnan hyvinvointitilinpäätöksen vuodelta 2023 ja lähettää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Käsittely kokouksessa Tiina Kivinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aluksi klo 17:33.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään esityslistan asiaa 43.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 26
112/00.01.02/2024

Esitys Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä hyvinvointitilinpäätöksen vuodelta 2023.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.